

Стенограма от представянето на Годишния доклад за дейността на институцията на омбудсмана през 2017 г. в Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Уважаеми господин Председател, уважаеми дами народни представители! Особено ми е приятно да съм в тази комисия, защото все пак такава комисия съществува от времето, в което бях заместник-председател на парламента. Предложението за създаване на тази комисия е мое и аз бях нейният пръв председател. Тук има хора, които тогава работеха в моя екип, така че се чувствам изключително комфортно в тази среда и даже съжалявам, че това е един от малкото пъти, в които съм тук. Бих могла да бъда много полезна на тази комисия, както и Вашата работа – на институцията, която представлявам.

Благодаря, за това че сте дошли в 16,30 ч., извън всякакво време, за да чуете моя доклад. От своя страна ще се опитам да съм кратка, да не злоупотребявам с времето. Също така, ще поискам разрешение, ако предоставите имейлите на членовете на Вашата комисия, да Ви изпратим презентацията, ако някой има някакви въпроси или го интересува нещо по-конкретно. Презентацията е по-кратка в сравнение с доклада, който отново е в обичайните над 350 страници за свършеното през 2017 г.

С екипа ми си избрахме една дума, с която да определяме и да описваме свършеното през 2017 г. и тази дума е „битки“, защото проведохме битки на много фронтове. Със същия успех можехме да си изберем и думата „права“, защото всяка една от тези битки беше за права – за правата на гражданите в България. Затова и всяка мъничка победа, която успяхме да постигнем, е толкова важна, защото за всеки от гражданите, които очакваха от нас помощ и съдействие – мъничката победа за неговия конкретен проблем, е всъщност най-голямата победа. А и ние разглеждаме пътя към целта, която сме си поставили, а именно: да връщаме чувството за справедливост у хората, като низ от мънички победи, от малки преобърнати камъчета, които в крайна сметка да върнат на хората надеждата, че справедливостта може да възтържествува и, че институциите могат да работят именно в тази посока.

Можем да опишем, също така нашата работа с числа. Слайдът на тази страница (прожектират се слайдове) показва, че в сравнение с 2015 г., когато встъпих в длъжност „омбудсман“, свършената работа е два пъти повече. Хората, които са потърсили помощ от Омбудсмана, без да броим колко души стоят зад колективните жалби, са 34908. Жалбите и сигналите са 12635 срещу 6200 през 2015 г.

Посетените населени места са 97. В част от тях е имало предварително организирани приемни, в друга част – направени приемни атхок. Десет са законодателните инициативи. В предната комисия ми направиха забележка, че

ги премълчавам. Мисля, че законодателните инициативи са факт и аз не мога да ги скрия, още повече, че повечето от тях завършиха успешно и в момента решават множество проблеми на българските граждани.

В сравнение с последните осем години, динамиката е още по-красноречива: от 2009 г. до 2017 г. виждате, че са се увеличи 6 пъти жалбите и сигналите, по които работи институцията. Всъщност, може би тук е по-важно да кажа нещо друго: въпреки два пъти увеличеният обем на работа, реално ресурсите, с които разполага институцията не са се променили нито като брой хора, нито като някакви допълнителни възможности. Наистина работим на краен предел. За да е ясно какво са това 12600 жалби, само ще дам пример, който дадох и в предната комисия: миналата седмица бяхме в Сърбия. Бяхме поканени от българския посланик в Сърбия и от сръбския омбудсман, тъй като българската държава предоставя над 30 хил. евра на сръбския омбудсман, за да открие той 12 изнесени приемни, през които да преминат 300 души. Уговорката е тези приемни да бъдат ситуирани в районите, в които има българско национално малцинство. Срещата беше в Димитровград и Цариброд. Това което настоях беше, ако мога и аз да се включа в тези приемни, без да споделям техния ресурс, просто за една по-оперативна работа по проблемите на българските граждани. Там стана дума, че те работят много усилено – в институцията на сръбския омбудсман, и за миналата година имат малко над 4000 жалби, а в институцията работят 100 души, срещу 12600 в България и 50 души в нашата институция.

През миналата година сме провели девет национални кампании, от които една европейска. Кампанията за двойния стандарт при храните, която за момента етапно завърши с форум в рамките на българското председателство, от който успяхме, наистина, да отправим послание подписвайки важен документ, че проблемът с двойните стандарти при храните ще бъде решен. Всъщност, това е кауза, по която работя от началото на миналата година. Въпреки колебанията на институциите по отношение на тяхната позиция има ли – няма ли двоен стандарт, ще се борим ли с него или това е пазар, в крайна сметка именно България постигна успех, който е не просто успех за българските граждани, а успех за гражданите на Европа, защото това е въпрос свързан с бъдещето на Европейския съюз. Изключително съм горда от усилията, които положихме с моя екип, в крайна сметка това да стане факт. Още малко числа: слайдът, на страница девета, показва каква е динамиката на жалбите спрямо 2016 г. по различни теми. Това, което за мен е радващо, е, че са се увеличи жалбите свързани с правата на децата и жалбите свързани с правото на образование, тъй като институцията много малко се разпознаваше като такава, която защитава правата на децата.

Всъщност подадени са, това ще го докладвам след малко, първите 20 жалби от деца. Когато през месец октомври 2015 г. встъпих в институцията, жалби от деца реално нямаше. Всъщност мандатът на Омбудсмана да защитава

и правата на децата съществува от 2012 г. – не толкова отдавна, но беше абсолютно неразпознаваем сред тази аудитория, а също така сред родителите, учителите. Сега тези жалби са се увеличили. Вижда се, че жалбите свързани със социални права, със защита на гражданите срещу частните съдебни изпълнители, също сериозно се увеличават.

Слайдът на страница 12 показва работата на приемната на Омбудсмана. Тя работи всеки ден от 9 до 17 ч. и в тези дни винаги има някой от представителите на ръководството: или Омбудсмана; или заместник-омбудсмана; или главния секретар; или началника на кабинета ми. Освен това съответните специалисти са на разположение на гражданите по конкретно поставените теми, така че част от проблемите могат да бъдат решени и директно в самата приемна.

На следващия слайд може да видите какво е разпределението на жалбите по области. Така всеки от конкретния регион може евентуално да се информира как се жалят неговите избиратели в институцията на Омбудсмана. Хората, които проявяват интерес и искат да бъдат изслушани, също можете да ги насочвате да дойдат лично в приемната на Омбудсмана, или да подават жалби –електронно, с писмо, по телефон, както им е удобно, в един абсолютен неформален вид – всеки работен ден.

На слайда на страница 15-та има повече информация за приемната на Омбудсмана. Периодично отваряме горещи телефонни линии по различни теми. Просто обявяваме някой от телефоните на от служител на институцията за горещ. Обикновено е без негово знание и съгласие, но в крайна сметка практиката е ефективна. Тук седят потърпевши от тези практики. В крайна сметка най-добрият начин един гражданин да получи незабавен съвет по тема, която в момента е популярна, е да чуе експерта по темата. А какъв по-добър начин да му дадеш телефона? Затова всъщност обажданията за миналата година от горещите линии не сме ги броили, а тези които са от стационарен телефон на официалната линия в институцията са станали 11 819. Двата слайда са достатъчно показателни за правата на децата. По-подробен е разделът в доклада, който се занимава с тази тема. Искам само да обърна внимание на забавата от страна на изпълнителната власт по отношение придвижването на Закона за детското правосъдие, който беше изготвен в предишния мандат в чието изработване аз и моите експерти участвахме. Той беше публично обсъден, радваше се на одобрението на гражданите, на неправителствените организации. За съжаление, в този състав на Министерството на правосъдието, Законопроектът е поставен на трупчета. За мое огромно изумление в края на миналия месец вместо да се случи някакво придвижване по този законопроект, беше проведена широка дискусия, представете си, на Концепция за изработване на законопроект. Гражданските организации, с които съм сигурна, че и Вие активно работите, всъщност настояват за приемането на този закон, защото той би решил

проблема на жертвите от насилие, проблемите на свидетелите на престъпления, проблеми свързани с деца, които са извършители на различни простъпки, заради които те прекарват години от живота си в детски казарми – така наречените интернати.

С помощта на Министерството на образованието и науката успяхме през миналата година, и без да е наличен такъв закон, да закрием един от тези интернати – интерната в Драгоданово. През тази година ще закрием с общи усилия този в Керека, но сериозното и отговорно отношение по тази тема е, ако парламентът просто се занимае с приемането на този закон. Проектът наистина е най-модерен, най-съвременен, най-обсъден, така че аз лично не виждам никакви причини той да бъде върнат в изходна точка. Същата ситуация, горе долу е с изработените в предишния мандат на парламента и на правителството „Борисов-2“ предложения за промени в Семейния кодекс, които също бяха изключително добре посрещнати и от гражданите и от неправителствения сектор, които също са замразени. Една от най-често интерпретираната тема е за проблемите на децата в родителските войни, които могат да бъдат решени чрез промени в Семейния кодекс, но за съжаление, очевидно няма воля тези законодателни инициативи да бъдат развити.

Правата на потребителите, са основна част от работата на институцията. Очаквано между 25 и 30% от всички жалби са свързани с права на потребителите. Има известна динамика в жалбите, които заемат първите места.

Малко са намалели жалбите по отношение на „Топлофикация“, което има своето обяснение. Част от жалбите, които бяха свързани с високите размери на юрисконсулските възнаграждения са отпаднали, защото повечето от съдилищата се съобразяват с промените, които бяха направени по мое настояване, в предишния парламент за намаляване на юрисконсулските възнаграждения. Също така „Топлофикация“ се съобрази с моето настояване да предупреждават клиентите си преди да ги дадат на съд, защото, в предишната ситуация, много хора се оказваха осъдени за 5 лв., за 10 лв., за 50 ст. – за смешни суми, които биха си платили, но върху тези смешни суми се начисляваха средно по 600 – 900 лв. юрисконсулски възнаграждения, които никой гражданин, естествено, не е съгласен да плаща.

Така или иначе, „Топлофикация“ продължава да създава колосални проблеми на столичани. Такъв е случаят с мартенските сметки, които са средно по-високи с 60% от сметките спрямо март миналата година. Най-високи са спрямо всеки друг месец от последния отоплителен сезон, при положение че температурата през март беше най-ниска. Много сериозни увеличения, много сериозни сметки, което се дължи на абсурдната формула, по която работи дружеството, и която всъщност е заложена в Наредбата на Министерството на енергетиката.

По същия начин стои въпросът и с формулата за определяне на такса „сградна инсталация“, за която ние отдавна говорим, че е абсолютно неразбираема и неразгадаема. Там има едни коефициенти, които нямат никакво обяснение, които подозираме, че са сложени просто, за да се натамъняват някак си сумите, които се плащат за сградна инсталация. Това беше произнесено и от съда, вярно на първа инстанция, но и Министерството на енергетиката вече е узряло, че тази формула трябва да бъде променена. Поне, гражданите като плащат нещо, което не искат, да са информирани за това, по какъв начин е формирана тяхната крайна сметка.

Най-голям брой, обаче, са жалбите вече не срещу „Топлофикация“, а срещу мобилните оператори. Това е свързано с изключително широката употреба на мобилни телефони и с продължаващите злоупотреби на дружествата най-вече да пробутват основно на възрастни хора услуги, които те не са поискали. Главно бърз и скъп интернет, който се включва автоматично и хората след няколко месеца установяват, че плащат нещо, което нито ползват, нито някога са искали.

Има и други подобни злоупотреби, срещу които ние продължаваме да се борим и се опитваме да ангажираме и вниманието на Комисията за защита на потребителите.

Топлоснабдяването в общи линии го обясних.

Жалбите свързани със ВиК дружествата. Има сериозен ръст на тези жалби, което най-вече е свързано с решенията на Комисията за енергийно и водно регулиране за определяне на цените на водата през първия период от работата на новите ВиК асоциации.

С хората от моя екип участвахме активно в откритите заседания, тъй като те не правят публични обсъждания. Това, което установихме е, че отново Комисията за енергийно и водно регулиране използва манипулативно числа и данни, така че да получи максимално висока крайна цена в полза на ВиК дружествата. Хората естествено се дразнят, защото и качеството на водата, и нейното снабдяване са под всякаква критика, а в същото време на места тя беше увеличена няколко пъти, без да се отчетат реално инфлацията, покупателната способност на населението от съответния регион, без да се вземе предвид какъв е начинът да се добива тази вода, каква е крайната цел от евентуалните инвестиции, които ще направи ВиК дружеството, какви са загубите на вода.

Натъкнахме се на парадоксални ситуации, например: ще се правят инвестиции в рамките на десетки милиони левове и в крайна сметка загубата на вода си остава същата. Сезирахме прокуратурата и всъщност Върховната административна прокуратура подаде 16 жалби срещу решения на Комисията за енергийно и водно регулиране, които наблюдаваме как се движат. Истинското решение на този въпрос е, ако гражданите имат възможност да обжалват

цените на водата, на тока, на парното – тоест решенията на Комисията за енергийно и водно регулиране, които са ценови.

Моята надежда е не толкова, че Конституционният съд ще отмени текста, който забранява това, а че препоръката, която отправих към парламента за промени в този текст, мисля че беше 261, но може и да греша в момента, ще бъде взета предвид при предстоящите промени в Закона за енергетиката. За електроснабдяването, традиционно жалбите са за начисляване на суми за отминал период, в резултат на едностранна корекция на задълженията на абоната, високи такси за повторно включване в случаите, в които е прекъснато захранването и други злоупотреби, които се правят с негласното одобрение на регулатора, който би следвало да търси баланс между интересите на потребителите и на монополните дружества.

Жалбите свързани с обществения транспорт също не са малко. Те не са толкова много като брой, но всички те са колективни. Става дума за разписание на влакове, автобуси, качеството на превозите. Напоследък има и доста жалби свързани със Столичния градски транспорт – протести, които ние подкрепяме, защото хората са абсолютно прави.

По темата сметосъбиране, парламентът за пореден път удължи срока, в който трябва да действа методиката, чрез която таксата за битови отпадъци да се определя в резултат на количеството изхвърлени отпадъци. Това решение е, мисля, от 2014 г., но то реално не се изпълнява, защото няма методика, която трябва да бъде изготвена от Министерството на финансите и срокът отново беше удължен до 2020 г. Хората се дразнят, когато няма връзка между това какво изхвърлят и какво плащат.

Комплекс от теми, които в момента стоят на вниманието на институцията са: банки, бързи кредити, колекторски фирми, частен фалит. Факт е, че състоянието на свръх задлъжнялост на българските граждани е изключително тревожно и създава проблем не само на семействата на свръх задлъжнелите, тоест потърпевши са десетки и стотици хиляди български граждани, но това е проблем и за обществото, за държавата и, ако щете, за финансовия министър, тъй като всички тези хора отиват в сивия сектор или направо поемат през Терминал 2, за да избягат зад граница от своите кредитори. Сформирали сме работна група, която работи съвсем сериозно по изработването на концепция на Закона за частния фалит. Само в България няма такъв закон. В същото време, в момента се готви европейска директива по тази тема. Съжалявам, че форума, който организирахме в края на миналия месец, заедно с неправителствени организации, събра интереса на всички институции: Конституционния съд, Висшия съдебен съвет, различните върховни съдилища, магистрати, работодателски организации, асоциации на банки, но от страна на парламента интересът беше нулев. Всъщност това е тема, която би следвало най-вече да интересува Правната комисия. За съжаление, не успяхме да

привлечем нейното внимание, с изключение на един – единствен депутат, който ни уважи.

Проблемите с бързите кредити също са много тежки за гражданите и всеки път се удивлявам, че след всяка поредна проверка на Комисията за защита на потребителите, изводът е: не са открити съществени нарушения, а реално хората плащат лавинообразно увеличаващи се дългове в резултат на различни начини за заобикаляне на Закона. Темата с банките и техните свръх привилегии също трябва да намери своето решение. Имаме прекалено много работа, за да можем да се отдадем на тази тема. Практиката – банка не може да те осъди без изобщо да участваш и без тя да представи никакви доказателства освен извлечения от сметки – този факт трябва да бъде променен. Сигурна съм, че това ще се случи. Правата на хората с увреждания. Браво на парламента, че в крайна сметка всички парламентарни групи решихте, че трябва да обърнете специално внимание на хората с увреждания.

Ние в институцията, след като проучваме исканията на различните организации и на хората с увреждания, сме избистрили концепция за това как трябва да изглежда Закона за личната помощ. Наистина, това изглежда невъзможна кауза, предвид огромните очаквания, които са свързани с такъв Законопроект, но все нещо трябва да се сложи на масата. Според мен, те протестирайки вече не едва, две, три години или четири години, а не знам вече от колко години с едни и същи искания, не са склонни да се задоволяват с малко – просто вече искат всичко, или максимално много, така че рано или късно, ще се стигне до приемането на подобен законопроект. Поздравявам също и Вашата комисия, че беше направила много сериозни стъпки към изработването на законови текстове, давам си сметка колко е сложно това, които държат някаква част от проблемите на хората с увреждания. Ние също бяхме предложили предложения за промени в един от законите, които уреждат асистентската грижа, така че да има едни по-ясни и предвидими правила, чрез които, хората да могат да получават такава подкрепа, но те не искат такива промени. Те искат Закон за личната помощ.

Социалните права на гражданите са друга тема, която беше много на вниманието на институцията през изминалата година – особено трудовите права. Благодарение на парламента бяха направени промени в Кодекса на труда, Закона за гарантиране на вземания на работници при фалит на предприятия, Търговския закон.

Искам да Ви уверя, че нито един от страховитите сценарии, които се чертаеха от работодателските организации или от някои корифеи на правото, не се случи. Търговският оборот си върви. В същото време фирми вече не се прехвърлят на клошари и колкото и да искат работодатели да се скрият от своите работници, когато са решили да приключат една дейност – това вече не им се получава. Фондът за гарантиране на вземанията вече изплати първите

суми на хора, които имат дължими заплати за последните три календарни години и за моя голяма лична радост и удовлетворение, първите суми бяха за работничките от Дупница, с които започнахме тази битка преди година и няколко месеца. Наистина беше много впечатляващо събитие, в началото на тази седмица, когато те вече си бяха получили дължимите суми, средно по около 1000 лв., от един работодател, който се подиграваше с тях. Браво на парламента, че в крайна сметка, след година и половина, прие предложения, които са изключително важни за хората!

Казвам го вече във всяка комисия: има предложения, които сме внесли, за забрана на възможността работодатели да плащат само 60% от дължимото трудово възнаграждение. Това е абсурдна разпоредба, която съществува в Кодекса на труда. Няма да Ви обяснявам защо и как. Всички разбирате за какво става дума. Просто моля, някой да го внесе и това да бъде променено, защото реално се използва от работодателите. Без всякакви обяснения и без никакви възможности след това да бъде платен пълният размер на дължимата заплата. Последните такива случаи са в болницата в Стара Загора. Плащат 60% и никога повече не изплащат останалите 40%.

За социалните права, ако се интересувате, ще разкажа по-подробно, но съм ги оставила за Комисията по труда, социалната и демографската политика. Свързани са с правото на пенсия, помощ за жилище, различни социални плащания.

За правото на образование подробно разказахме в Комисията по образованието и науката. Ако има въпроси сме готови с моя екип да отговаряме.

За правото на здравеопазване ще обясним по-подробно в Комисията за здравеопазване.

За правото на собственост и икономическа свободата е за Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление. Там ще сме в следващото й заседание. Само ще вметна, че част от осъдителните решения, които са на засилено наблюдение от Комитета на министрите, са и във връзка със състоянието на законодателството. Част от това законодателство е свързано със Закона за устройство на територията.

Право на чиста околна среда. През миналата година сме провели множество приемни, които са свързани с конкретни протести на граждани от цялата страна срещу свръх застрояването, срещу унищожаването на зелените площи. Има няколко висящи граждански проблема и протеста свързани с намерението за изграждане на небостъргачи – в Стрелбище, в Лозенец, в Триадица. Хората са прави да протестират. Може би Закона за устройството и застрояването на Столична община ще допринесе за слагане на някакъв ред поне в това високо строителство.

Изпълнителните дела, и по-точно – злоупотребата на части съдебни изпълнители, бяха една от основните теми. Слава богу, това вече не е така най-

вече заради намалените такси на частните съдебни изпълнители и заради намалените юрисконсултски възнаграждения, макар че част от държавните структури продължават да злоупотребяват, с което ограничават достъпа на гражданите до съд – срещу техни актове.

Днес в приемна, граждани ми показаха абсурдната ситуация за начисляване на юрисконсултско възнаграждение в размер на 963 хил. лв., за вземане в размер на 800 хил. лв., тоест стигна се дотам юрисконсултския хонорар да надвишава размера на дълга. Наистина втрещяваща ситуация – става дума за банка.

Право на защита от дискриминация, език на омразата – 35 жалби имаме през миналата година, по които сме реагирали своевременно. Проблемът с езика на омразата е свързан и с ниската разпознаваемост на този проблем. Той звучи от различни високи трибуни, понякога и от парламентарната такава, така че това е проблем, който би следвало да стои на вниманието и самоконтрола, включително и най-вече, на лицата, които заемат високи публични позиции. Работата на Националния превантивен механизъм е подробно изложена в съответния Раздел от доклада на институцията. Ако имате някакви въпроси ще отговорим.

През миналата година сме отправили две искания до Конституционния съд и две искания до Върховния административен съд за приемане на тълкувателни решения по важни проблеми, според нас, на българските граждани. За съжаление, успеваемостта на нашите жалби пред Конституционния съд не е особено висока. В случаите, в които участват, конституционните съдии признават, че сме прави. Такъв е случаят с нашата жалба по Кодекса на труда – не успяват да постигнат седем гласа „за“. Тези проблеми след като не успяват в Конституционния съд ги адресираме до парламента.

Това е слайд с нашите законодателни кампании в защита правата на гражданите. Повечето от тях завършиха с успех и действат изключително в интерес на българските граждани. През тази година очакваме да намерят своето придвижване темите, които сме поставили на вниманието на народните представители, като темата за 60% плащане на заплатите, правото на пенсиониране на миньорите, на хората, които имат по 20 и повече години подземен стаж, няма да могат да се пенсионират в резултат на една недомислица в Закона приета през миналата година. Поставили сме също на вниманието на парламента казусът с децата сираци с очакването държавата да ги подкрепи. Имаме уверението от Комисията по правата на децата, че това ще се случи с подписите на народни представители от различни цветове. Използвам случая да Ви информирам, че този законопроект е важен и в крайна сметка касае 5000 деца. Не е непосилен за бюджета на българската държава.

Внесли сме след публично обсъждане и Законопроект, който да облекчи начина на избиране на местните обществени посредници, защото би било много полезно за гражданите да имат местен Омбудсман, на който да разчитат. За съжаление, в момента има само 13 избрани. Вярно, те са в най-големите български градове: София, Пловдив, Бургас, Благоевград, Кюстендил, но би било добре, ако ги има навсякъде, за да поемат част от жалбите на гражданите, основно срещу действията на местната администрация и местните власти. Главата за изпълнението на международните актове е, която за втора поредна година изготвяме наблюдение. Тук са осъдителните решения срещу България. Отново сме сред първенците по осъдителни решения, които са на засилено наблюдение пред Комитета на министрите и сме в Топ 3 от държавите – членки на Съвета на Европа, заедно с Русия и Армения. Част от тези решения са свързани с необходимостта от извършване на законодателни промени. Например, какъвто е случаят с осъдителните решения свързани с евикция.

Внесени са промени в Закона за устройството на територията, които, според мен, трябва да бъдат обсъдени от парламента.

Аз лично ги подкрепям, защото лишаването на хора от единственото им жилище, наистина е проблем, който ще предизвиква нови и нови осъждания на България. Към тях се включват и съответни парични компенсации. Ние сме и сред държавите, които са платили най-много по осъдителни решения за миналата година – близо 700 хил. евро. Примерно – една Германия, която средно годишно плаща около 30 хил. евро, за миналата година е платила 34 хил. евро.

Относно международната дейност на институцията само ще кажа, че, в рамките на българското председателство, следващия месец организираме форум с омбудсманите от балканските страни. Амбицията ни е да създадем мрежа на балканските омбудсмани, тъй като проблемите на гражданите на балканите доста си приличат, което не може да се каже, че е същото за гражданите на Норвегия, например. Освен това, напоследък, често имаме жалби свързани с така наречения транс-граничен елемент – проблеми, които се случват на територията на две държави, особено с Гърция, а имахме и с Румъния, и със Сърбия. Ако успеем да привлечем и останалите омбудсмани за създаването на една мрежа, това би било добре за гражданите на Балканите, особено в контекста на предстоящото членство на страните от Западните Балкани в Европейския съюз.

Омбудсманът и гражданското общество – активно работим с гражданското общество, което сигурно сте забелязали. Всички по-големи кампании, които организираме, са заедно с граждански организации. Имаме подписани многобройни договори за сътрудничество, меморандуми с различни неправителствени организации. Има списък с над 150 организации, с които работим по различни теми. Активно си партнираме със синдикатите, когато става дума за трудови права. Активно си партнираме и с работодателските

организации, когато става дума за защита на българските граждани. Специално трябва да се отбележи и нашата съвместна работа с неправителствените организации, които работят в областта на защитата на правата на децата. Те са изключително активни и изключително полезни на институцията. Работим и с типичните правозащитни организации и правозащитници, с Българския Хелзински комитет, с Отворено общество, с български адвокати за правата на човека.

Институцията на Омбудсмана е отворена и е терен за различни форуми и прояви, които организират тези институции. През следващата седмица ще има такива, които са организирани от УНИЦЕФ от Центъра за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ и други неправителствени организации. Това е от мен.

ПРЕДС. АНТОН КУТЕВ: Благодаря, на госпожа Манолова. Колеги, мнения и изказвания по така направения доклад?

Аз да кажа няколко думи, ако няма друг, а после, разбира се, и всеки от Вас, който реши, че има въпроси – може да се включи.

Първо, факт е, че голяма част от темите, за които говори Омбудсманът, са били и продължават да бъдат част от работата на нашата комисия. Безспорно, капацитетът на Омбудсманът е много по-голям, отколкото капацитета на Комисията. Това личи и по обема свършена работа.

Искам да поздравя Мая Манолова затова, че всъщност поне за мен, със своята работа от две години насам, тя показва, че Омбудсманът има смисъл и, че той може да бъде натоварен с много по-големи функции. В самата институция има много повече функционалност, отколкото досега предполагахме. През последните две години, виждам промяна не само в това как изглежда тази институция. Факт е, че тя изглежда по различен начин за гражданите и се приема по различен начин. Надеждата е в нея и не е случайно го има това двойно увеличаване на жалбите и на гражданите, които се обръщат към нея. Те вярват, че там нещо може да се случи. Нещо, което преди това, според мен, не беше така, или поне не в такава степен.

Лично моето мнение е, че имаме добре свършена работа и това е една от институциите, които работи добре, и която повишава своето доверие в гражданите. Аз даже не знам, дали не е единствената институция, която реално повишава доверието си сред гражданите. Дано да не е! Във всеки случай е единствената, която го прави в този обем. Лично аз, подкрепям изцяло това, което са свършили, с ясното съзнание, че част от функциите се дублират. Давам си сметка, че ние като комисия, и заради по-малкия капацитет и по други причини, не успяваме да бъдем толкова реактивни, колкото успява да бъде Националният омбудсман. Има един куп неща, които ми се иска да вършим по-бързо, за да бъдем по-полезни и самите ние.

Винаги съм разчитал на подкрепа на екипа на Омбудсмана по много теми, които имаме общо. Винаги, когато се е налагало да черпим информация и контакти, те са били насреща, за което много благодаря.

Изцяло подкрепям това, което е свършено досега. Сигурно може да се направи много повече. Винаги има работа, която може да се свърши много по-добре, но факт е, че за последните две години работата на тази институция съществено се промени и то в добра посока – нещо, с което малко други институции могат да се похвалят. Според мен – никоя, но това е вече друга оценка.

Колеги, някой от гостите има ли въпроси?

Нека да гласуваме решението – подкрепяме или неподкрепяме доклада.

Който е „за“, моля да гласува.

За – 15, против и въздържали се няма.

Приключваме с тази точка.

В точка „Разни“, мисля че няма нищо за сега.

Благодаря на всички за участието.

Благодаря на госпожа Мая Манолова и нейния екип.

ОМБУДСМАН МАЯ МАНОЛОВА: Благодаря и аз. Давам си сметка, че много от нещата можем да ги правим заедно, защото на мен от време на време ми трябва законодателна подкрепа. Тук сте хората, които можете най-бързо да разберете какъв е проблемът и какво трябва да се направи.

ПРЕДС. АНТОН КУТЕВ: Насреща съм с удоволствие.

Благодаря Ви.